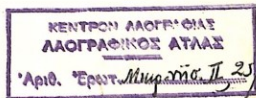

25

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Ενδεικτική λίστα βιβλίων
Α 965/2-72-69 8/11/72
Διευθ. Σχολ. Χίου (2η έκδοση)
2η έκδοση 55584/68 8/11/72
2η έκδοση 55584/68 8/11/72
1η έκδοση 55584/68 8/11/72

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΤΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Εν τῇ προοίμῳ τοῦ Α' Δημοτικῆς
Σχολίου Γραμματείας Χίου.

*

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

10-20/12/1969

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

[illegible]

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
 σας ; τὸ 1930 .....

Ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; . . τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἀπρὸς τὸ 1910 . Αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ μετὰ τὸ Β' παγκόσμιον πόλεμον .

1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αυτού, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Είς ποία κτήματα χρησιμοποιείται (ή χρησιμοποιείται) κάθε τύπος;
Ποίος κατασκεύαζε τὸ άροτρον αὐτό; ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμή-
θεια αὐτοῦ; Μονόφτερον... Συμμάχου... Εργασίας
κωλύει... ἀλλὰ ἐν τούτοις... Δίφτερο... Ἐλληνικῇ παρασκευῇ.
Δι' δύο τύποι εἰς ὅλους τοὺς χρόνους.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) εκάστου τύπου σιδηροῦ ἁρότρου μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. .... 4. .... 7. .... 10. ....
2. .... 5. .... 8. ....
3. .... 6. .... 9. ....

2) Τρακτέρ (ἀπό πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Πισίων... 7.950
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... ὁλ. ... ὅλα ... μικρά' ...

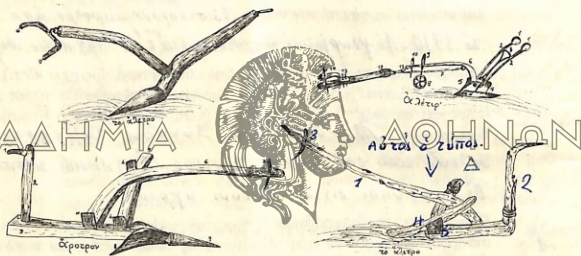
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). *Δεῖν... εὐαφρίζει*

5) Μηχανή ὀλωνισμού. *Δεῖν... εὐαφρίζει* .....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....

Οἱ γεωργοὶ μὲ ἐπὶ βοήθειαν σιδηροτροῦ
ὅς ἐστι κατεσκευάσθη τὸ ὑνί. .....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. *Ἰχνην κορώνη* 6. .... 11. ....

2. *Ὀχνηρι* ..... 7. .... 12. ....

3. *Ζυγός* ..... 8. .... 13. ....

4. *Ἰχνην βάσει ὑνίου* ..... 14. ....

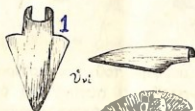
5. *σιδηροῦν ὑνί* ..... 10. .... 15. ....

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

εἶναι μὲν μορφῆς .....
 Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 εἶναι ἐν χρήσει. ....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ..... *ὅτι δύναται νὰ ἐκτελέσῃ.*

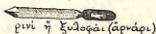
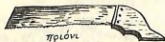
6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ..... *ὅτι δύναται νὰ ἐκτελέσῃ.*

Ἦτο ξύλινη καὶ ὥστε ἐν κατασκευῇ σιδήρου.

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

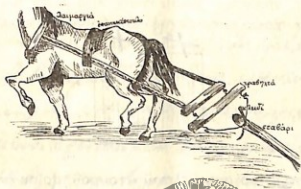
Σκεπάρνι, πριόνι, ξυλοφάι, ἀρνάρι. →

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ τὰ προσδεθῆναι
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

...Devi. Sivayan.

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά

α) Ποίος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα. 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνθέσατε εἰς τὸν τόπον σας : ἄνδρας : δουλεύει οὐ γὰρ καλῶς καὶ ἐκτ. ἐδουλ. εὐν. ἐδ. φαν. καὶ ἐκτ. οὐδουλεύει. οὐδ. ὥργωνε οὐδ. ἐδουλ. οὐδ. φαν. αἰνεῖται. δου. ὥργωνε καλῶς.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον των βοδιών (ή του βοδιού, του αλόγου) εις το ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). *Εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. Δια ζεύξιμον. Συμφύει. εἰς τὸ ὅπισθεν. Δένουν. 2 ἄνω.*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

Μι' ἡν. βαλὺκα κορράρι ἢ σφραγιστὴν μετὰ ληξίων
 ληξίων καὶ σφραγὶς ἢ φανερὰ ἐπὶ συνδύου τοῦ ἀσπρά...

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανο· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή-καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

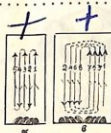
[illegible]

- 4) Σχεδιάσατε πώς γίνεται παλαιότερον (έπίσης πώς γίνεται σήμερα) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Δια τού Σχίνου. απόζου. περιγέραια. Διά του
σύνθρου. μοναζέου. κατ' εὐθείαν. γραμμήν. ....

ἡ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε με το σημείον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργανο τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη)
εἰς λωρρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάσιες, σιασιές, μεσφράδες
κ.λ.π.) ; Ἄσα προῦθενταῖν... γαμῶν... ματ. γραμμα,
αὐτ. δέ τού... ἐκαστοῦ... ἀποχὰς...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἡ σποριά) ; με ἀύλακιάν ; *Με ἀνζαμοῖν*

- 6) Πού υπάρχει η συνήθεια να γίνεται η σπορά του σίτου και άλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. να μὴ χρησιμοποιηῖται ἀροτρον ; *Ὁ. ἑ. οὐκ. καὶ. μικροὶ. γὰρ. ἀροστῆ. ἔχον. εὐ. πέρχον. σ' ἐνέμα. σ' ἔσται. δὲ τοιοῦτοι κ' εἰσὶν. ἀπ' ἀρχῆς.*

- 7) Ποίοι τρόποι ή είδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ή σήμερον). Δηλ. ή διάνοιξις τῶν αὐλάκων μέ τὸ ὕνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ· κλπ. *Παρακείμερον... δια...*

Λιπαῖν (καταδικ.) τοῖς ἡγουμένοις μοιόζοιχι 20-30 πον. σου
μαί. Δυσφορξίε. 30-40 πόν. Σπέρρον. καὶ βράδα ὀρχήματα
γίνονται μετ' ὡραίων εἰς τοὺς μεγάλους ἄγρους.
ἢ διωκόμενοι τῶν αἰρέσεων ὁ γίνονται ὑπαγίως.

[illegible]

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς:

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημοτικῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Εἶνα... αὐτὰ ὁδοῦ, καλὸν... ἔν.*

Νομίζω ἢ Ἀγνοῶ. Συνήθως μενίκα λέγεται
βασιλική. εἰς αὐτὴν ἐκχυντο οἱ ἀπο...
προσδοτικὸν ἀγρότας μετὰ ἐπὶ συμφορὰν κατὰ συν...
δρυσὶν ἢ ἄλλοις γένεσι. βασιλικὴ τὸν ἀγρὸν (κυλική)

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἂνωτέρω)

Ένα ή δύο βάρια άρχειται. Τη επαγν. στο
παραρτηματικό των συν. έδαφ. Συναρτ. Τη άνω βρ.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφελθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιταρί ἢ ἄλλο δημητριακόν...

München d. 18. August 1906.

- 4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *ἐν τῇ ἐφορῇ τοῦ εὐρέως καὶ ἐν τῇ ἐνδοχῇ τοῦ εὐρέως καὶ ἐν τῇ ἐνδοχῇ τοῦ εὐρέως*

- 5) Ποια έργα λεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται : α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ... *Παρασάρον. γ.*

σάρρα, τό σῶμα. ἢ ἵστος καὶ σῆμα. Paulus.
 ὁ π. πρέφα. σάρρα.

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουτία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

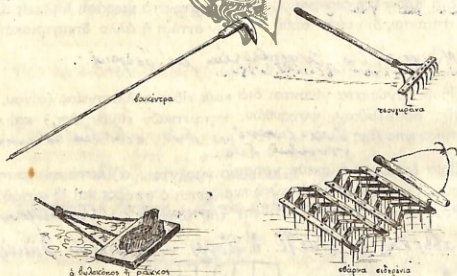
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

Μὲ σιδηρᾶν... εργαλ. ἐργαζέσθαι ἐπὶ θυγίης ράβδον...
καὶ καθορῖναι τὰ ὄψοισιν ὁ γεωργός, τὰ ὁσίοισιν κρᾶται
ὁ ἔρως.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *ῥιζιδια* .....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Ἡ σκαφή γίνῃ ἐνταῦθα γίνεται μετὰ ὁπίσθια
καὶ... ..

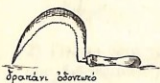

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Με δρεπάνι, σαρκεμάχιο, γιγ. οὐρό, φαιον, κλπ.*

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. *Θα λαβὴν ἡ γὰρ ἡμεῖς τὰ δρεπάνια, μαχαίρας, κλπ. εἰς μνημόνεον ἐπὶ τῷ ἐργαλεῖ. ἔνα. Γ.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) *Καὶ ἡμεῖς τὰ δρεπάνια, μαχαίρας, κλπ. εἰς μνημόνεον ἐπὶ τῷ ἐργαλεῖ. ἔνα. Γ.*

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὀμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *Θα λαβὴν ἡ γὰρ ἡμεῖς τὰ δρεπάνια, μαχαίρας, κλπ. εἰς μνημόνεον ἐπὶ τῷ ἐργαλεῖ. ἔνα. Γ.*

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *Θα λαβὴν ἡ γὰρ ἡμεῖς τὰ δρεπάνια, μαχαίρας, κλπ. εἰς μνημόνεον ἐπὶ τῷ ἐργαλεῖ. ἔνα. Γ.*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; *Δελ. ἤρχι-
ζου.. τρεῖς - χροῖαν.. ἴα.. - καὶ ἑλθόντες, θα
ναίμην γίνων.. αὐτὸς θερισμὸς περὶ τοῦ μηνὸς*
- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά., *Δελ. Τραγουχοῦν.. ἀπιδι-
καλαγαλῖα.. ἐνὶ οὐτῷ.. τραγουδοῦν.. ἐλ' ἐναὶ οὐ
εἰ.. κέο.. φραγνῶδε.. ἀπὸν.. ἐμαὶν.. θάου.. ἐνὸς
ἀργεῖο.. ποιήχας.. ἢς ἡμέρας.. πέντε.. ἡμέρας..*
- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).
Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμος. *Δελ. ἡμεῖς.. ἐν τῷ οὐ.. ἐσθλα.. ἡμε-
ρῶν.. ἀδερφί.. ἐλ' ἀδερφί.. θα.. ναί
ἐλ' θα.. κί.. οὐν.. τὰ.. τῶα.. τους.. ..*

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- [illegible]

[illegible]

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. *Με! το! .Σκαπάνη. Σκαπάνη αρότρον με!*
σκαπάνη. αρότρον.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σπανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐσὺ ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *ἐξ αὐτῶν. δεικνύει ὅτι*
μαλ' ἐν' ἀρχῇ, ἐν' ἔργῳ δὲ δεικνύει, ἐν' ἐπιλογῇ
(= διακρίσει χάρις). ὁ θεὸς μέλει ὑμῶν. ἡ ἀγαθότης ἐκείνου.
ὁ θεὸς τοῦ σώζειν.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σάνδος καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *Θροῖται με τὸ χῶρι, ἀλλὰ φρονεῖν, ὅτι τὸ ἔργον ἔστιν.*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

Del 5/10/2008

- 3) Ζήσαντες του χόρτου και δέσιμον. Ποία έργαλεία ἐχρησιμοποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογία, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

AKAΔ

...ό χώρος όπου τοπ
...τινας τόπους λεγ
...κλπ. Πώς γίνεται
...ωρισμένους τρόπος
...κυσ..Θεμενιοί
...αδελφού σου, διεύ

- 18

5) Τὸ ἀλῶνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
σίς του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

[illegible]

6) 'Από πότε αρχεται τὸ ἀλόνισμα καὶ πότε λήγει; Ἰ. Ἀρχὴν αὐτοῦ
ἐν ἡμῶν ἰουδαίων καὶ ἐν ἡμῶν κατὰ τὸν νόμον Ἀγροί-
στον ὅτι ἐν τῷ 1890 ἔτος ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἀρχαί-
ζει καὶ ἡ ἀγροὶ ἀρχαί καὶ τὸ αὐτὸ αὐτοῦ ἀρχαί.

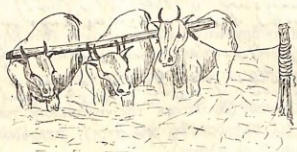
7) Εἶδη ἁλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνα (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνα (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

[illegible][illegible]

9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἁλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Ὁχι. Δὲν. Ἰσχυρὸν -*
χρὴν ὡρεῖται. Γίνονται πειράματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἀποσπᾶται
θὰ εἰς τὴν τὴν ἐξέρχεται ἡ εὐδαιμονία.

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἁλῶνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἁλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἁλω-

Tous de l'autre en Espagne m'se obligea. et de l'autre.....

- α) *Αλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-

[illegible]

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἄλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἄλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τίνος τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλιές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἄλωνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλὸς εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἄλωνοῦ. Τὰ ἄλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλιές περὶ τὸν
 λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἄλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

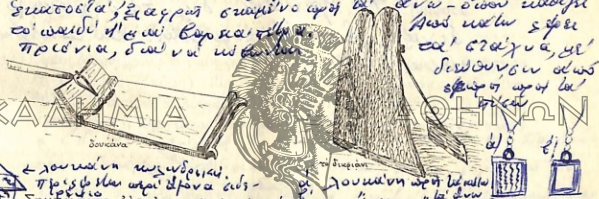

πεςεφ = ἔλασα πᾶσι γινώσκειν.

τες και σχετικας φωτογραφιας η ληνογραφηματα). *Την παρουνω*
κολλαρο - αλω περε - γυρω αλω ελμπερ' αλω το δεινον αλω με-
τω, ονιφουαλας εσ πε λι γελετ (επ ζειον). Συναχρον αλω
λουμενα τα εχουν α' η εσπειρα.

γ) Πού ἀντί τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνισμοῦ ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχυῶν διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν *καὶ αὐτῶν βοσῶν* *ἐκείνων*.

Ηθουσανη είναι σκαμυρτο έργο διακοσμών 45X55
 διακοσμή, εξαγρυτ σκαμυρτο από το δέντρο - ούσαν ηαβέρη
 το παλαιοί ή και βραχονότατα. Απλά καλή σφαι
 πρόσνια, δουλειά με τα χέρια. Τα' ελαχιστα, γέ

← you will be surprised.
→ It is the same with the other side -

Σημειώσατε, ἔὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικόν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρωμηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-

ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταγύων τούτων; *Απαρτὰ ἐλ. λαλ. βίωσι
μας ἡλιουαῖν. Τῆς μηχανῆς οὐκ ἐκινῶνται
εἰς ἀριστερά διὰ τὴν ἀριστερὰν διαφύκον, ἀλλὰ ἐκινῶνται
ἐνδριμὴ ἐλ. χονδρὰ ἀριστερά, χρησιμεύουσα δὲ ὡς λαλ
δεξιόσπασμα καὶ ὄσπρια. ἐν ἡμετέροις δὲ τὸ ἐλ. μηχανήμα.*

[illegible]

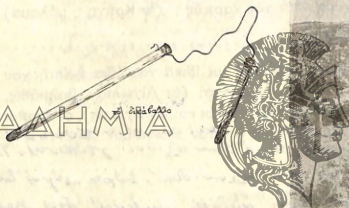
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). *Ξυλῆς... αὐτῆς... βαρετῆς... αὐ-*
τῆς... αὐτῆς... αὐτῆς... αὐτῆς... αὐτῆς...

κοπάνος στρωγγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοσμήματα
μικροῦ ἀντροῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτὰ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; *Ἐγένετο... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν...*

αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν...
αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν...
αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν... αὐτῶν...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα;
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

[illegible]

- 23) Πότε το πρώτον έγινε χρήση αλυσωτικής μηχανής εις τόν τόπον σας.
Ποίος τήν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συσταρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τόν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς).

1) Πώς λέγονται οί άλλωνισμένοι στάχυες, ετοίμασμένοι διὰ τὸ λίνχισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Με ποῖον ἔργαλειον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίνχισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιογιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Ποιῦνται ἀρχορ. καὶ... καὶ... ἀπὸ συστ-
ρα' ἀφ' οὗ μὲν παραμένει, ὡμορ. α. με' β'. φ. ἀπὸ ρ. καὶ β'
ἀφ' οὗ μὲν ἐξέρχεται. φ. περὶ δὲ... ἀπὸ ρ. Τ. δ'. ἀφ' οὗ μὲν
ἐκτε... 2. η'. 3. μέλι (β. γ. δ.).*

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίστη τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου
ἐχὶ κῆμα: Ταῦτα λέγουσιν ~~οἱ ποιηταί~~ ταῖς βραβυβάροις
καὶ ἀπορρίπτουσιν αὐτὰν· ²⁵ μάλιστα φαίνεται αὐτὰς τὸ σπέρμα,
εἰς τὸ εὐφραγίαν σου εἰσελθόντες, δὲ ἀνασηκούντες.

[illegible]

- .....

[illegible]

- К. б. н. о. с. п. м. в. Золотухина (20.11.1910)...

Παύλος ὁ ἀποστόλος τοῦ εὐαγγελίου τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ

Γιαννιό. (= Τέλει σου έχει ξιζόντα σφαγέ-

$\rho_{\text{max}} \approx 0.75$

- 26 —

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο ... *Διὰ μὲν τὰ ... βασιλῶν τι'...*

*Διὰ καυθάνων ... ἐὼν λυχνάνειαι ... ἢ αὐτοῦ γροῖων. ἢ
μόμπων.*

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; *ἔχουν
δρομόνι, εἶδος σιταρινοῦ, μετ' αὐτὸν
τρούνη καὶ ναῦ καὶ κίβαν. ἔχουν κ' ἡ νεοκίβαν
εὐκίβαν καὶ ... τραβὰ φρικὰ!*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

*τὸ δρομόνι δὲ
στεινέρεται αὐθα-
μαὶ ὡς ὑατὰ ὁ
ἀνδρῶν. εἶναι ἐν-
φραγμον ἢ δρομῶ-
ν.*

νων μετ' ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μετ' τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δρομόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Παραδίδωμεν σοὶ ὁ Θεὸς ἐξουσίαν καὶ δύναμιν καὶ χάριν καὶ ἀγαθὴν εὐδοκίαν

(Ερωταί) δὲ ἄρτον καὶ σιτισμόν.

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρὸς ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; .....

М.м. М.и. Савельев, а также Глебов и др. х. охотничьи
Дет. еженедельные. Охотники, альт. и Глебов. Дет. е-
т. амурского. охотничьи, а также альт. альт.

- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ γὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. *Προτὺ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς εἰς τὴν ἀποθήκην.*

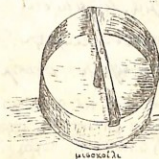
εις τὴν ἀποθήκην. *Προσώ. μεταβαλέτω· ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἀφ' οὗ ἔσται*
τὸν Ἰωσ. καὶ δα' ἐπαυρῶντος. Κί. αὐτὸς λέγει καὶ ἐκ-
αὐτοῦ, δὲ δὲ... ἐπαυρῶντος. ἀφ' οὗ... σ' ἔσται υἱός,.....

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὁκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἱχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Ο μαρμαριμύς έβλεπε να τον χιουλάναν ένα ποσό
μαρμαριμύ κατά την οξυγόνωση 20-30% .....

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παππαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωναϊάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) *ἔχον... δύο τριγώνια... εἷς... μινιέρος δοχεῖο. Πικρὸν. 2 λίτρα. βάρος. καθαρόν - σιτῆρι - καὶ αὐτὸ εἰρηγὰ... εἷς... μέτρον, ἢ εἷς μέτρον σιτῆρα... 8 λίτρα... σιτῆρα... ἢ σιτῆρα...*

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ· ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-

κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κάς συνθηκὰς) Σ.ε'. *Σελινα. κελευα. δ'. σαρκ.α'. Πότε*
εὐχ. γα.μιν. Παιδ. δ'. Πωγων β. ουλει ν'
εὐ. δ.μυλ.α. τὰ ουλει, εἰ μιν. αὐ. γων...

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον; .. *Εἰς τὴν ἀρχαῖαν Συκκιν* ..

[illegible]

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερτισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Η. Γ. Καραγιάννης, ἐπίτιμο μέλος τοῦ ἑλληνικοῦ ἐπιστάτου, ἐπαλαῖσεν ἐπὶ...
 χαλκῶς φεσσοχαλκῶς, τοῦ ἐννεακράνου, περὶ τοῦ Τυφλά...
 ἐν τῷ ἑλλησποπόλεϊ, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, σπαστοῦ...

- 6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου προ του θερισμού κατασκευάζεται τότε ή μετά τον θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) εκ σταχύων, το όποιον αναρτάται εις το είκονοστάσιον ή ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; .

"Οχι... Ήλπινα... Βαίουν δυο πρωτογάρα... και
μαρτυρ' ος' αιδωμένης... από καρδιάς μου..."

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὐτή ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Διὰ γὰρ τὴν*
ΔΗΜΙΑ *ΑΘΗΝΑ*
ἡ. ἡ. ἡ. ἡ.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμε φωτιᾶς εἰς τὸ ὕπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*a/kaki' i'u 23 nov'ar. b'/kaki' i'u t'p'ap'ar. i'u
d'vach'ar. c'. d'y'm k'p'ar. i'u k'p'a. l'o...*

[illegible][illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ